NR 71 · LIPIEC 2012 · CZASOPISMO BEZPŁATNE

WĘDROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

· MIESIĘCZNIK ŚWIĘTOKRZYSKIEGO URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO W KIELCACH ·

Temat miesiąca

Teatrzyk Dwudziestu Siedmiu

Kampania wojewody

„Bądź zawsze bezpieczny - 2012”

„Cyfrowa szkoła”

Umowy podpisane

W numerze

Czerwcowy przegląd wydarzeń 3
Temat miesiąca 4
Bezpieczni w ramach kampanii 6
Zmiany w szkolnictwie 6
Wieści z urzędu 7
Partnerstwo dla transplantacji 8
Umowy podpisane 8
Radzimy: weź paragon! 9
Bezpiecznie na wakacjach 9
Kulturalny eksport 10
Poznaj świętokrzyskie zakątki 10
Warto przeczytać 11
Warto posłuchać 11
Co? Gdzie? Kiedy? 12
Przepisy kulinarne 12

Fotofelieton

„Chroń nas, Hern!”

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

To Sergiusz Piasecki.

Pisarz i publicysta, żołnierz i szpieg, a także przemytnik i awanturnik. Jego bogatym życiorysem można by obdarzyć kilka osób. Urodził się w 1901 r. niedaleko Baranowicz. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Później nawiązał współpracę z II Oddziałem Sztabu Generalnego, czyli polskim wywiadem. Agentem został w 1922 r. Trudnił się wówczas przemytem - do Rosji przemycał kokainę, a stamtąd do Polski futra. Proceder ten był dla niego poniekąd zasłoną dla działalności szpiegowskiej. Bywało, że w ciągu miesiąca sowiecką granicę przekraczał nielegalnie nawet 30 razy. *„Żyliśmy jak królowie. Wódkę piliśmy szklankami. Kochały nas ładne dziewczyny. Chodziliśmy po złotym dnie. Płaciliśmy złotem, srebrem i dolarami”* - tak opisał swe „złote lata” na pograniczu w „Kochanku Wielkiej Niedźwiedzicy”, powieści, w której zawarł wiele wątków autobiograficznych. Książkę tą pisał w więzieniu na Świętym Krzyżu, gdzie odsiadywał wyrok za napad pod Grodnem. Niedługo przedtem skończyła się także jego „przygoda” z wywiadem.

W wiezieniu zaczął tworzyć swoje książki - w prasie znalazł ogłoszenie o konkursie literackim co spowodowało, że spisywał swoje dotychczasowe przygody na pograniczu. Powieści te stały się z czasem bardzo popularne. Świętokrzyskie więzienie, gdzie nabawił się gruźlicy, udało mu się opuścić w 1937 r. dzięki zabiegom Melchiora Wańkowicza, któremu przekazywał rękopisy swych powieści.

Po wybuchu wojny Sergiusz Piasecki współpracował z wileńskim oddziałem Związku Walki Zbrojnej. Dowodził oddziałem specjalnym do wykonywania wyroków śmierci wydawanych przez podziemny sąd. Po zajęciu przez bolszewików Kresów Wschodnich przez rok ukrywał się przed UB. W 1946 r. udało mu się wyjechać do Włoch, a następnie do Wielkiej Brytanii, gdzie zmarł w roku 1964.

Wśród najpopularniejszych książek Piaseckiego, oczywiście poza „Kochankiem…”, warto wymienić „Piąty etap” (powieść o pracy agenta wywiadu) i jego kontynuację „Bogom nocy równi”, trylogię złodziejską, o przedwojennym środowisku przestępczym Mińska Litewskiego: „Jabłuszko”, „Spojrzę ja w okno...” i „Nikt nie da nam zbawienia”, groteskę „7 pigułek Lucyfera” czy „Żywot człowieka rozbrojonego” (to o losach zdemobilizowanego weterana wojny 1920 roku). Sowiecką okupację Wilna i Lidy oglądaną oczami radzieckiego oficera opisał z kolei w „Zapiskach oficera Armii Czerwonej”, książce humorystycznej i tragicznej zarazem. Czas walki podziemnej na Wileńszczyźnie przypomniał w dwóch tomach cyklu „Wieża Babel”. Planowanego tomu trzeciego nie zdążył już ukończyć.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje Michał Banaczyk. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

Zorganizowany został w Busku-Zdroju już po raz osiemnasty, nosi imię wybitnej polskiej śpiewaczki. Jak brzmi nazwa tej cieszącej się popularnością wśród melomanów imprezy?

Na odpowiedzi czekamy do 8 sierpnia 2012 r. pod numerem telefonu 41 342 12 44 lub adresem poczty elektronicznej: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz lub telefonu kontaktowego). Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:
Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44
(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: COLOR PRESS art Sp. z o. o.
www.colorpress.com.pl

Czerwcowy przegląd wydarzeń

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba wzięła udział w rocznicowych uroczystościach Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponury-Nurt" na Wykusie. Spotkanie harcerzy i środowisk kombatanckich odbyło się w rocznicę śmierci majora Jana Piwnika „Ponurego". Wziął w nim udział jeden z ostatnich żołnierzy „Ponurego" - Zdzisław Rachtan „Halny". Podczas dwudniowych obchodów złożono kwiaty przed pomnikiem 1918-1920 roku oraz przy krypcie „Ponurego" w krużgankach opactwa cystersów w Wąchocku. Na polanie partyzanckiej na Wykusie odbyły się główne uroczystości, zainaugurowane mszą świętą pod przewodnictwem opata wąchockiego klasztoru. W tym roku przypada 100. rocznica urodzin majora „Ponurego", pochodzącego Janowic k. Ostrowca Świętokrzyskiego legendarnego dowódcy partyzanckiego.

• • •

W Kielcach, Skarżysku-Kamiennej i Ostrowcu Świętokrzyskim gościł Prezydent RP Bronisław Komorowski. Głowę państwa przywitała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Wizytę w grodzie nad Silnicą prezydent rozpoczął od spotkania z mieszkańcami miasta na placu Artystów oraz ulicy Sienkiewicza, gdzie mógł także zobaczyć regionalne pamiątki na stoiskach przygotowanych z okazji trwającego Święta Kielc. W zabytkowych salach Muzeum Narodowego Bronisław Komorowski spotkał się z władzami województwa, świętokrzyskimi samorządowcami oraz przedstawicielami lokalnego świata nauki, kultury i biznesu. Uroczystość uświetnił swoim występem kielecki chór „Fermata" Na zakończenie wizyty prezydent otrzymał od wojewody precjoza wykonane z krzemienia pasiastego, kamienia występującego w naszym regionie, nazywanego często „kamieniem optymizmu". W Skarżysku-Kamiennej prezydent odwiedził zakłady Bumar Amunicja, wziął także udział w obchodach 75. rocznicy utworzenia Centralnego Okręgu Przemysłowego. W Ostrowcu Św. Bronisław Komorowski uczestniczył w uroczystości z okazji jubileuszu 250-lecia Ostrowieckich Cechów Rzemieślniczych.

• • •

Posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Spotkaniu przewodniczyła wojewoda. Tematem posiedzenia było przedstawienie problemów sygnalizowanych przez NSZZ „Solidarności", które dotyczą ostrowieckiej Huty „Celsa" oraz zainteresowanie nimi właściwych instytucji w celu podjęcia stosownych działań. Chodzi o treść komunikatu wydanego w związku ze spotkaniem informacyjnym, które odbyło się 30 maja w Hucie Celsa, z udziałem m.in. lokalnych władz oraz parlamentarzystów, opisującego proceder wprowadzania na rynek polski znacznych ilości prętów żebrowanych, za które nie zostaje uiszczony podatek VAT. Takie zachowanie powoduje poważne straty budżetu państwa, a dla lokalnych producentów oznacza coraz większe trudności w funkcjonowaniu wynikające ze sztucznego zaniżania cen stali. Identyfikowany problem zagraża dalszej działalności wielu przedsiębiorstw, co może skutkować utratą miejsc pracy. W posiedzeniu WKDS, które zostało zwołane przez wojewodę na wniosek NSZZ „Solidarność", wzięli udział reprezentanci Huty „Celsa", Policji (Wydział do Walki z Przestępczością Gospodarczą) oraz przedstawiciele Ministerstwa Finansów i Urzędu Kontroli Skarbowej w Kielcach.

• • •

Nagrodę Specjalną „Rzetelni dla Biznesu" przyznawaną najbardziej zasłużonym dla rozwoju polskiej przedsiębiorczości otrzymało Świętokrzyskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „Trakt" Sp. z o.o. Statuetkę wręczyła Maria Szydłowska, dyrektor generalny Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Wyróżnienie przyznano w ramach Programu „Rzetelni w biznesie". Jest to przedsięwzięcie, które ma na celu promocję czterech kluczowych obszarów: przedsiębiorczości, samorządów, medycyny oraz instytucji. Jego uczestnicy mogą ubiegać się o certyfikat na poziomie regionalnym, ogólnopolskim bądź europejskim. ŚPRD „Trakt" otrzymało nagrodę specjalną na szczeblu regionalnym w uznaniu za wysoki poziom zarządzania i organizacji pracy. Przedsięwzięcie organizowane jest przez Mazowieckie Zrzeszenie Handlu Przemysłu i Usług oraz Europa 2000 Consulting Sp. z o.o. Uroczysta gala finałowa odbyła się w warszawskim hotelu „Gromada".

• • •

Ponad 120 osób poddało się profilaktycznym badaniom spirometrycznym. Do ich przeprowadzenia, w ramach Światowego Dnia Spirometrii, zaprosiła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. - Spirometria jest badaniem mającym na celu wykrycie chorób układu oddechowego w stadium kiedy jeszcze nie występują objawy kliniczne. Podczas Światowego Dnia Spirometrii promujemy profilaktykę i próbujemy nakłonić jak najwięcej ludzi, zwłaszcza palaczy, do wykonywania tego badania. Wczesne wykrycie chorób pozwala na ich skuteczne leczenie – zachęcała do badań organizator akcji, konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób płuc, Małgorzata Jędrzejczak. Zorganizowanemu w budynku urzędu wojewódzkiego bezpłatnemu badaniu mogli poddać wszyscy chętni. W przygotowanych stanowiskach badawczych każdy przeszedł wszechstronną diagnozę i skorzystał z porady specjalisty. Badania mogli również wykonać mieszkańcy całego województwa świętokrzyskiego, bowiem do akcji przystąpiły powiatowe poradnie gruźlicy i chorób płuc.

• • •

Akcję profilaktyczno-edukacyjną w ramach obchodów Dni Walki z Rakiem zorganizowano w punkcie informacyjnym Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach. W badaniach wzięła udział wojewoda. Inicjatywa miała na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa na potrzebę systematycznego poddawania się badaniom profilaktycznym oraz na konieczność zmian w zrachowaniach zdrowotnych. Wszyscy, którzy odwiedzili punkt mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych badań stężenia glukozy we krwi, poziomu ciśnienia tętniczego oraz poziomu tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Badania wykonywali pracownicy Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Kielcach.

Temat miesiąca

Teatrzyk Dwudziestu Siedmiu

„I hate myself and I want to die". Nie , nie Kurt, nie ty będziesz o tym decydował. Wszystko w rękach Najwyższego, uświadom to sobie, bo to On chce „mieć u siebie najlepszych, dlatego szybko ich zabiera". Widzisz, zanim zgłosił się po Ciebie, wezwał już Briana Jonesa. Hm? Kojarzysz, na pewno kojarzysz – współzałożyciel The Rolling Stones. Potem zgłosił się po Jimiego Hendrixa, Janis Joplin i Jima Morrisona. No to rzecz jasna, że ich przedstawiać nie muszę, ale zawsze tak robię jak przychodzę. Taki mały teatrzyk. Tam na górze nazywamy go Klub 27.

Kurt Cobain

4 kwietnia 1994

Od jutra wszystko się zmieni. W głównej mierze dla Ciebie, ale cały świat też będzie już inny. Słuchaj Kurt, chodzi o to, że dość się już tutaj namęczyłeś. Masz rację z tym całym narzekaniem, my wiemy jak to męczy. Teraz już odpoczniesz, bo przychodzę z propozycją nie do odrzucenia. Pamiętaj, jesteś wyjątkowy, dlatego masz ten zaszczyt. Inni nie mają tyle szczęścia. Przed nami cała noc, posłuchaj o swoich nowych kolegach.

3 lipca 1969

Niecałe 25 lat temu, tak jak dziś z Tobą, rozmawiałem z Brianem. To była pierwsza tego typu rozmowa, choć kilkadziesiąt podobnych miałem już za sobą. Dyskutowaliśmy o wszystkim, sporo o problemach. Brian Jones opowiadał, że jako założyciel „Stonesów" w pierwszym okresie funkcjonowania zespołu był jedynym i niekwestionowanym jego liderem. Sam wybierał repertuar, organizował koncerty, umawiał zespół na pierwsze sesje nagraniowe. To on decydował podczas sesji nagraniowych o brzmieniu zespołu, co więcej, osobiście grał partie kilku instrumentów do poszczególnych utworów. Jones był gwiazdą długo przed Jaggerem. I chyba z tego powodu wszystko zaczęło się pewnego razu psuć. W latach 1965-67 zespół The Rolling Stones święcił największe triumfy. W tym czasie „Stonesi" stali się obok The Beatles najpopularniejszym zespołem rockowym świata, a sukces ten w dużej mierze zawdzięczali właśnie Brianowi. Sielanka nie trwała jednak długo, bowiem konflikt pomiędzy Jonesem a Mickiem Jaggerem i Keithem Richardsem doprowadził do odseparowania dotychczasowego lidera od zespołu.

Brian przeżywał to bardzo mocno, a ja dostałem od Szefa nowe polecenie. Kilka godzin po naszej rozmowie, nocą z 2 na 3 lipca 1969 ciało Briana Jonesa zostało znalezione w jego własnym basenie w angielskim Hartfield. Ludzie wymyślali różne historie. Jedna z hipotez głosi, że Jones został utopiony przez Franka Thorogooda, pracownika remontującego posiadłość muzyka. Domniemany oprawca ponoć przyznał się do tego umierając w 1993r. Jego spowiednikiem miał być wtedy Tom Keylock - kierowca zespołu. Ten jednak temu zaprzeczył. Wiadomo tylko, że w noc śmierci artysty, jego dom został całkowicie okradziony z wyposażenia, wszystkich pamiątek, a także nagrań, jakich dokonał z zespołem The Rolling Stones oraz z innymi wykonawcami, między innymi z prywatnej sesji z Johnem Lennonem. To była pamiętna noc. Nie nudzę Cię? Dobrze, zatem opowiem Ci o mojej wycieczce do Londynu.

18 września 1970

Z Jimim Hendrixem ucięliśmy krótką ale dość emocjonującą pogawędkę w nocy 17 września, kiedy jego dziewczyna Monika Dannemann podrzuciła go do obcego mieszkania w pobliżu Marble Arch. Rozmawialiśmy na klatce. Odebrała go godzinę później i razem pojechali do hotelu Samarkand. Jimi napisał tam poemat „The Story of Life", potem pił czerwone wino, a na koniec wziął 9 tabletek nasennych Vesperax. Zazwyczaj brał dwie, więc wszystkim dokoła do tej pory wydaje się to dziwne. Ja jednak wiem swoje. Kilka godzin później, Monika stwierdziła, że Hendrix był nieprzytomny, wymiotował i dusił się. Próbowała go ocucić, jednak kiedy nie dawała rady wezwała karetkę.

Muzyk jeszcze żył, gdy dotarł do szpitala St. Mary Abbots, jednak to, co wydarzyło się w ciągu następnych 30 minut, na zawsze zachowam tylko dla siebie. Zgon który stwierdzono oficjalnie o 12:45 był spowodowany zachłyśnięciem się wymiocinami i zatruciem barbituranami. Sekcja zwłok wykazała w jego organizmie ślady Durophetu, amfetaminy, Seconalu i Allobarbitalu, które są głównymi składnikami tzw. Black Bombera, a także składniki Vesperaxu – Brallobarbitone i Quinalbarbitone. Według policji i obsługi karetki pogotowia artysta został znaleziony sam w pokoju hotelowym, a drzwi były otwarte na oścież. Monika Dannemann w wywiadach wielokrotnie zmieniała swoją wersję wydarzeń.

Legenda rocka, która grała się na Festiwalu Woodstock w 1969 roku dla około 500 tys. widzów, zmarła w wyniku komplikacji po zażyciu środków nasennych.

Janis Joplin

4 października 1970

Niewiele ponad dwa tygodnie później już byłem w Los Angeles. Na spotkanie ze mną niejaka Janis Joplin założyła nową, kolorową sukienkę. Tamtego wieczoru, po zakończonej sesji nagraniowej wyglądała naprawdę wspaniale. I to nie tylko moje zdanie. Razem ze wszystkimi muzykami wsiadła do samochodu International Harvester i pojechali do „Barney's Beanery" na drinka. Janis piła tequilę, reszta wódkę z sokiem pomarańczowym. Około pierwszej w nocy pojechali do hotelu „Landmark". Zupełnie sama została w pokoju nr 105. Tam spokojnie pogadaliśmy. W międzyczasie Janis wyjęła swój zestaw do szprycowania i zaczęła gotować dużą dawkę „kolosalnego spokoju". Po rozmowie wyszła po papierosy. Po drodze poprosiła nocnego stróża, aby rozmienił jej banknot pięciodolarowy. Przy okazji opowiedziała mu o ciężkim dniu pracy i jaka była zadowolona z efektu nagrań. Po chwili poszła do automatu z papierosami, kupiła swoje ulubione Marlboro i wróciła do pokoju.

Często wspominam te ostatnie sekundy. Janis zdążyła tylko rzucić papierosy na łóżko, rozebrała się, pozostając tylko w bluzce i majtkach i wtedy tak szybko, jak od postrzału w głowę upadła na ziemię. Rozcięła sobie wargę o mebel. Przewróciła się pomiędzy łóżkiem a krzesłem i leżała tam przez większość następnego dnia. Jej ciało znaleziono dopiero o 19.30, w osiemnaście godzin po śmierci. Była niedziela 4 października.

3 lipca 1971

Na początku lipca 1971 roku poranki w Paryżu były chłodne, a popołudnia gorące. Jim Morrison, kultowy poeta i wokalista przesypiał większość dni. Ale i tak w ciągu 72 godzin zdążyliśmy rozmawiać kilkakrotnie, rzeczowo i dość długo. Jim nie do końca był przekonany co do złożonej mu przeze mnie propozycji. Ostatecznie jednak dał się skusić. Nikt spośród żywych nie może z całą pewnością stwierdzić, co wydarzyło się na czwartym piętrze kamienicy przy Rue Beautrellis, w mieszkaniu nr 17, rankiem 3 lipca 1971 roku. Tylko dwoje ludzi – Pamela Courson, dziewczyna artysty i Jean de Breteuil, znajomy diler pary, wiedziało wszystko, co miało związek z tragiczną śmiercią Jima Morrisona, oboje jednak zmarli niedługo po nim. Umówiliśmy się z Jimem, że nigdy nie ujawnię całej prawdy. Ogólnie rzecz biorąc wyglądało to tak… Jim z Pamelą wieczór 2 lipca postanowili spędzić w kinie. Obejrzeli „Ściganego" Raoula Walsha i poszli na kolację do chińskiej knajpy, gdzie Jim wypił kilka piw. Do domu wrócili około pierwszej w nocy. Morisson był niespokojny, siedział nad otwartym zeszytem i nie mógł się skupić. Popijał whisky z butelki. Po chwili Jim zabrał się za wyświetlanie filmów z ich wakacyjnej podróży do Maroka. Pamela podzieliła porcje heroiny, która brali w przerwach między filmami. Około trzeciej nad ranem Jim zrobił się nieco agresywny, nawet sąsiedzi słyszeli. Muzyk zaczął kaszleć i mieć kłopoty z odkrztuszaniem. Pamela zaleciła mu odpoczynek w łóżku, wtedy poprosił ją jeszcze tylko o dwie porcje heroiny na dobranoc. Zanim poszedł spać, Pamela zapadła już w narkotyczny sen

Mniej więcej po godzinie wybudziło ją przeraźliwe charczenie Jima. Próbowała go obudzić, jednak dopiero silne uderzenia w twarz poskutkowały. Ewidentnie cierpiący Morrison podniósł się i powlókł do łazienki. Odkręcił wodę i wszedł do wanny. Zaczął wymiotować na podłogę. Kiedy torsje minęły, Pamela posprzątała łazienkę. Wtedy Jim oznajmił, że czuje się już lepiej i kazał jej iść spać. Oszołomiona heroiną dziewczyna poszła do łóżka. Przebudziła się po godzinie. Jima nadal nie było obok. Pamela wstała i poszła do łazienki. W wannie leżał martwy Jim Morrison. Pod nosem i ustami wciąż krzepła krew, wskazująca na gwałtowny krwotok. Na piersi miał dwa duże, jaskrawofioletowe sińce. Woda w wannie była ciemnoróżowa, jakby Jim wykrwawiał się tak długo, aż jego serce przestało bić. Po raz pierwszy od wielu miesięcy wyglądał na odprężonego. Głowę miał przechyloną lekko na lewo, a na twarzy nieznaczny uśmiech. Jima Morrisona takiego jak do tej pory już nie było…

Fotografia Jima Morrisona z 1971r., przy oknie sypialni mieszkania, w którym zmarł.

5 kwietnia 1994

No, już świta. Ta strzelba tutaj… Wiesz po co jest. Śmiało Kurt. Idź, idź, ja zaraz Cię dogonię. Daj się jeszcze chwilę nacieszyć. Następnym razem będę z powrotem dopiero za 17 lat. Znów wybieram się do Londynu. Szef sobie upatrzył jakąś Amy.

Przy pisaniu tekstu wykorzystano publikacje oraz ilustracje z nich pochodzące:

1.Noel Redding, Carol Appleby, „Czy jesteś doświadczony? Prawdziwa historia The Jimi Hendrix Experience", Poznań, KAGRA, 2000

2.A.E. Hotchner, „The Rolling Stones za kulisami sławy", Wydawnictwo BIS , 1992

3.S. Davis, „Jim Morrison. Życie, śmierć, legenda", Wydawnictwo dolnośląskie, Wrocław 2006

4.E. Amburn, „Perła. Obsesje i namiętności Janis Joplin", ISKRY, Warszawa 2006

5.„Cobain w Rolling Stone" pod red. Holly George-Warren, IN ROCK, Poznań 2000

Bezpieczni w ramach kampanii

„Bądź zawsze bezpieczny - 2012" to hasło kampanii wojewody Bożentyny Pałki-Koruby. Akcja ma na celu propagowanie bezpiecznych zachowań wśród mieszkańców naszego regionu.

Ideą kampanii wojewody, której partnerują: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach, Świętokrzyski Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża oraz PHT SUPON sp. z o. o. Kielce jest zapoznanie mieszkańców regionu świętokrzyskiego z zasadami bezpieczeństwa

osobistego, zasadami bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zasadami prawidłowego udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz numerem alarmowym 112. Kampanię wspierają również Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach, Radio Kielce, Państwowa Inspekcja Pracy oraz KRUS.

Akcję wojewody zainaugurowano 8 lipca festynem na kieleckim Placu Artystów. Była to okazja do odwiedzenia specjalnie przygotowanych stoisk Policji, inspekcji pracy oraz KRUS-u. Przygotowano konkursy z nagrodami, pokaz tresury psów policyjnych oraz instruktaż udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. 10 lipca dzieci z Placówki Opieki „Azyl" w Kielcach uczestniczyły w happeningu organizowanym w ramach kampanii. Akcję wsparło Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach, oraz aktorzy z Teatru Lalki i Aktora „Kubuś". Do dyspozycji najmłodszych oddano część kieleckiego Rynku. Malowali wspólnie obraz na specjalnie przygotowanym płótnie

oraz indywidualne obrazki na kartonie. Najlepsze prace nagrodzono, wszyscy chętni mogli również wziąć udział w konkursach. Do zabawy zachęcali Małgorzata Oracz i Błażej Wawszczyk z popularnego kieleckiego teatrzyku „Kubuś", a wszystko pod czujnym okiem funkcjonariuszy z Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.

Dzień później, 11 lipca, kilkaset osób skorzystało z darmowych przeglądów gaśnic samochodowych wykonanych, w ramach kampanii, przez pracowników kieleckiej firmy SUPON Sp. z o.o. Specjalistyczne stanowisko, które zainstalowano na placu przed Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim w ciągu trzech godzin pękało w szwach, a pracownicy legalizujący gaśnice mieli pełne ręce pracy. Z pracownikami oraz odwiedzającymi stoisko spotkała się wojewoda, która podobnie jak inni skorzystała

z możliwości przeprowadzenia przeglądu gaśnicy. W pobliżu stoiska można było również obejrzeć pokazy gaszenia pożarów, specjaliści z firmy SUPON - partnera akcji - służyli również poradami oraz prezentowali nowoczesny sprzęt gaśniczy używany w budynkach i samochodach. W sprawie gaśnic oraz sprzętu przeciwpożarowego można konsultować się w siedzibie firmy przy ul. Sandomierskiej 105 w Kielcach oraz pod numerem tel. 41 368 04 14.

Na koniec pierwszego tygodnia kampanii, na kieleckim Rynku zorganizowano akcję znakowania rowerów. Z takiej możliwości skorzystało 26 rowerzystów, a przedsięwzięciu towarzyszyły pokazy udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Rowery znakowali policjanci z Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach. Rowerzyści dodatkowo korzystali z porad funkcjonariuszy „drogówki" dotyczących ruchu drogowego, wszyscy otrzymali również upominki. Akcję połączono z pokazami udzielania pierwszej pomocy.

Instruktaż prowadził specjalista ze Świętokrzyskiego Oddziału Okręgowego PCK Leszek Mączka. Fachowych porad rowerzystom udzielał także znany olimpijczyk, kolarz Zbigniew Piątek. Uczestników akcji odwiedziła wojewoda.

Kolejne wydarzenia w ramach kampanii „Bądź zawsze bezpieczny - 2012" odbywać się będą co kilka dni, aż do końca września.

Wieści z urzędu

Najlepsze pomysły nagrodzone

Nagrody laureatom konkursu pod hasłem „Najlepszy pomysł na biznes" wręczyła wojewoda.

Gala finałowa odbyła się w siedzibie Kieleckiego Parku Technologicznego podczas „Loży Biznesu". Organizatorami inicjatywy, w ramach kampanii „Świętokrzyskie Horyzonty Przedsiębiorczości", byli wojewoda, Kielecki Park Technologiczny oraz Związek Pracodawców Prywatnych Lewiatan. - *Konkurs jest znakomitą okazją do promocji wśród młodych ludzi z naszego regionu aktywnej postawy w kontaktach między partnerami gospodarczymi. To również kształtowanie ducha przedsiębiorczości i propagowanie rzetelności i etycznego kodeksu w biznesie* - zwróciła się do laureatów Bożentyna Pałka-Koruba.

Zdobywca głównej nagrody otrzymał 5 tysięcy złotych oraz miejsce w Inkubatorze Technologicznym. O wyróżnienie przez kilka miesięcy walczyło kilkudziesięciu studentów, którzy przygotowali i przedstawili pomysły na biznes. Zanim zaprezentowali je komisji konkursowej wzięli udział w cyklu szkoleń i warsztatów zorganizowanych przez Kielecki Park Technologiczny.

Zmiany w paszportach

Zmiany w ustawie o dokumentach paszportowych zakładają wydłużenie do 5 lat okresu ważności paszportów wydawanych osobom małoletnim poniżej 5 roku życia, a co za tym idzie odstąpienie od wydawania tej kategorii osób paszportu tymczasowego z rocznym terminem ważności jako podstawowego dokumentu podróży - informuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Od 12 lipca trwa 30-dniowy okres vacatio legis tego aktu, w przeciągu którego konieczne będzie dokonanie aktualizacji aplikacji Paszportowego Systemu Obsługi Obywatela do zmian nim wprowadzonych. Aktualizacja będzie miała miejsce w najbliższym czasie - zapewnia Departament Spraw Obywatelskich MSW.

Wraz z upływem 30-dniowego okresu vacatio legis ustawy, tj. od dnia 11 sierpnia 2012 r., paszporty dla osób małoletnich poniżej 5 roku życia winny być wydawane z pięcioletnim terminem ważności.

Promesy dla samorządów

Promesy dotacyjne na łączną kwotę 18 mln 150 tys. zł wręczyła wojewoda samorządowcom z województwa świętokrzyskiego.

Pieniądze trafiły do 9 powiatów oraz 44 gmin. Zostaną przeznaczone na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, a zwłaszcza na odbudowę zniszczonej infrastruktury drogowo-mostowej. Promesy zostały przyznane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. - *Starajmy się, by były to dobrze wydane pieniądze. Apeluję o solidne i terminowe wykonanie zadań, bo to jest podstawą ubiegania się o dalsze środki* – mówiła Bożentyna Pałka-Koruba.

Wśród powiatów najwięcej - 900 tys. zł otrzymał powiat sandomierski, a powiaty staszowski i kielecki dostały po 800 tys. zł. Spośród gmin naszego regionu największe rządowe wsparcie otrzymał Sandomierz (600 tys. zł) oraz Staszów (550 tys. zł).

Koniec abolicji

Drugiego lipca upłynął termin składania przez cudzoziemców wniosków o legalizację pobytu w trybie abolicji. Do wojewody świętokrzyskiego wpłynęło ich 60.

- Wynik jest satysfakcjonujący. Do tej pory wydano ponad 2400 decyzji pozytywnych, co oznacza, że tyle osób otrzymało szansę na godne życie w Polsce. Teraz trwają prace nad umożliwieniem pozostałym cudzoziemcom legalizacji pobytu w trybie systemowym, na łatwiejszych warunkach. - powiedział Rafał Rogala, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Cudzoziemcy, aby uzyskać informację na temat postępowania w swojej sprawie, powinni kontaktować się z urzędem wojewódzkim, w którym złożyli wniosek. Od 2 lipca nie jest możliwe połączenie z infolinią abolicyjną.

Konkurs dla samorządów

Konkurs pod hasłem „Dobry klimat dla rodziny" organizuje Prezydent RP Bronisław Komorowski wraz z małżonką. Inicjatywa skierowana jest do samorządów w całej Polsce.

- *Rodzina, to wartość, którą Polacy cenią bardzo wysoko. Zależy nam na jej szczęściu i stabilności. Dlatego naszą wspólną troską powinno być zapewnianie dobrego dzieciństwa, wspieranie odpowiedzialnego rodzicielstwa i gwarantowanie godnej starości. Różne działania uwzględniające w swojej perspektywie rodzinę, zarówno podejmowane w środowisku lokalnym, jak i w skali ogólnokrajowej, składają się na to, co jest naszym wspólnym celem - tworzenie przyjaznej przestrzeni dla rodziny* - napisała Para Prezydencka w liście do samorządowców. Samorząd, będąc blisko dzieci, rodziców, osób starszych, ma możliwości rozpoznawania potrzeb całej rodziny, kształtuje jej najbliższe otoczenie i profesjonalnie reaguje, gdy ktoś potrzebuje wsparcia.

Konkurs ma wydobyć najlepsze osiągniecia lokalnej polityki rodzinnej, aby miejscowy sukces mógł stać się inspiracją dla innych. Chodzi o prezentację lokalnej aktywności na rzecz rodzin oraz pomysłów na to, jak można dbać o „dobry klimat dla rodziny". Wnioski konkursowe można składać w terminie do 31 sierpnia 2012 r. Szczegóły na stronie internetowej www.prezydent.pl.

Wspólne poznawanie tradycji

Młodzież i nauczyciele z Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika w Kielcach brali udział w projekcie „Smaki dwóch kultur. Kuchnia, tradycje, zwyczaje regionu świętokrzyskiego i Wileńszczyzny".

Szkołą partnerską była polska Szkoła Średnia im. J. I. Kraszewskiego z Nowej Wilejki (dzielnicy Wilna). Projekt finansowano ze środków Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży, powstałego w 2007 roku na mocy porozumienia między rządami Polski i Litwy. Wzięło w nim udział łącznie dwudziestu uczniów pod opieką czterech nauczycieli Głównym celem było m.in. wzajemne poznanie folkloru regionów, potraw regionalnych, a także odkrywanie wspólnych pasji i zainteresowań.

„Koci Grzbiet"

Trwa konkurs o nagrodę wojewody i burmistrza Wąchocka. Ma on na celu upowszechnianie precyzji i poprawności języka polskiego w życiu publicznych.

Laureatami nagrody mogą być osoby publiczne, które są autorami najciekawiej skonstruowanej wypowiedzi. Kandydatami do „Kociego Grzbietu" mogą być postaci związane z regionem świętokrzyskim, których wypowiedź została zarejestrowana lub istnieje możliwość jej wiernego odtworzenia. Prawo zgłaszania do nagrody jest powszechne. Zgłoszenia należy przesłać w formie pliku dźwiękowego lub cytatu z podaniem imienia i nazwiska autora wypowiedzi oraz fakultatywnie danych zgłaszającego (imię, nazwisko, telefon, e-mail) na adres poczty elektronicznej: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl z dopiskiem „Koci Grzbiet". Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego www.kielce.uw.gov.pl

Partnerstwo dla transplantacji

List intencyjny dotyczący partnerstwa dla transplantacji w województwie świętokrzyskim podpisano w urzędzie wojewódzkim. Wśród piętnastu sygnatariuszy tego dokumentu znaleźli się wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba, konsultant krajowy ds. transplantologii klinicznej prof. Wojciech Rowiński oraz wicemarszałek województwa Grzegorz Świercz.

Wszyscy wyrazili tym samym gotowość wspólnego działania na rzecz realizacji programu pod nazwą Partnerstwo dla Transplantacji w województwie świętokrzyskim. Jego celem jest ratowanie życia i przywracanie zdrowia przede wszystkim przez zwiększenie liczby dokonywanych przeszczepów narządów pobieranych od osób zmarłych, rozwinięcie programu przeszczepiania nerek od dawców rodzinnych, utworzenie stanowisk koordynatorów transplantacyjnych w szpitalach, a także uzyskanie społecznej akceptacji dla idei transplantacji. Sygnatariusze listu obowiązują się prowadzić wszelkie działania stymulujące rozwój transplantacji w regionie świętokrzyskim wykorzystując swoje doświadczenie oraz umiejętności zgodnie z najlepszą wiedzą i wolą.

- To jest kontynuacja rozpoczętego kilka lat temu dzieła, moment, kiedy wreszcie uda się stworzyć odpowiedni system w dziedzinie transplantologii. Składa się on z trzech elementów: mentalności, koordynacji oraz specjalistycznego zaplecza medycznego. To praca w kilku obszarach, wszystkie z nich wymagają ogromnych starań – powiedziała wojewoda. Prof. Wojciech Rowiński, inicjator podpisania listu intencyjnego, przyznał, że stworzenie systemu było możliwe dzięki zaangażowaniu wojewody, a aktywność i sukces programu będzie zależał od nas wszystkich.

Do podpisania dokumentu zostali zaproszeni także prezes Świętokrzyskiej Izby Lekarskiej, dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach, prezydent Kielc, starosta jędrzejowski, dyrektor „Poltransplant", rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa w Kielcach, zastępca dyrektora Szpitala Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej, a także lekarze konsultanci wojewódzcy do spraw: transplantologii klinicznej, neurologii, neurochirurgii oraz anestezjologii i intensywnej terapii.

Umowy podpisane

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba podpisała umowy z beneficjentami rządowego programu „Cyfrowa szkoła". Zawarto 16 umów, w tym 11 na łączną kwotę ponad 1 mln 202 tys. zł w wariancie pierwszym oraz 5 umów na kwotę ponad 513 tys. zł w wariancie drugim.

Program „Cyfrowa szkoła" będzie realizowany w formie pilotażu do sierpnia 2013 roku. W zamian za otrzymane wsparcie finansowe na wyposażenie szkół i uczniów w nowoczesne pomoce dydaktyczne, szkoły będą zobowiązane wykonać określone zadania związane m.in. z doskonaleniem nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie nauczania oraz prowadzeniem lekcji z wykorzystaniem TIK. Kwota dotacji celowej udzielonej organom prowadzącym szkoły stanowi maksymalnie 80% wartości zadania. Wkład własny organów prowadzących szkoły to co najmniej 20% wartości zadania objętego dofinansowaniem. Maksymalna kwota wsparcia finansowego wynosi 90 tys. zł dla szkół małych (do 100 uczniów), 140 tys. zł dla szkół średnich (liczba uczniów od 101 do 300) oraz 200 tys. zł dla szkół dużych (powyżej 301 uczniów).

W ramach wariantu I zakupiony sprzęt może być wykorzystywany wyłącznie w szkole na zajęciach lekcyjnych i w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, zaś w wariancie II sprzęt może być wykorzystywany w szkole na zajęciach lekcyjnych i w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych oraz udostępniany uczniom oddziałów klas IV do korzystania w domu. Wnioski wybrane w wariancie I opiewają na ogólną sumę 1.202.460 zł. Jedenastu beneficjentów to: Szkoła Podstawowa w Niedźwiedziu, Zespół Szkół w Ćmińsku, SP w Ćmińsku, SP nr 11 Integracyjna w Kielcach, Zespół Szkoły i Przedszkola w Czyżowie Szlacheckim, Publiczna SP nr 10 w Ostrowcu Św., Zespół Szkół Publiczna SP nr 2 im. I. J. Paderewskiego i Publiczne Gimnazjum nr 2 w Staszowie, SP nr 2 im. KEN w Jędrzejowie, Publiczna SP w Starej Słupi, SP w Tokarni, Publiczna SP im. J. Brzechwy w Chmielowie oraz ZSP Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Stąporkowie.

W wariancie II wybrano wnioski na sumę 513.540 zł. Pieniądze otrzyma pięć szkół: Szkoła Podstawowa im. gen. A. Hedy „Szarego" w Kowali, SP nr 12 w Kielcach, Zespół Szkół w Bilczy, SP im. ks. P. Ściegiennego w Bilczy, Szkoła Podstawowa w Zespole Przedszkolno - Szkolnym w Kluczewsku oraz Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Górnie.

Radzimy: weź paragon!

Akcję „Weź paragon" rozpoczęli w lipcu inspektorzy Urzędu Kontroli Skarbowej w Kielcach oraz pracownicy 14 urzędów skarbowych województwa świętokrzyskiego.

Głównym celem kampanii jest wsparcie tych podatników, którzy prowadzą swą działalność gospodarczą zgodnie z przepisami prawa, płacąc należne podatki i nie mają szans konkurować z tymi którzy tego nie robią i stanowią dla nich nieuczciwą konkurencję. Takie prewencyjne działania znacząco ograniczają szarą strefę oraz nieuczciwą konkurencję.

Kampania ma uświadomić, że wydanie paragonu w sklepie, barze czy restauracji ma duże znaczenie nie tylko dla kupującego ale również dla wszystkich podatników. W akcji „Weź paragon" chodzi przede wszystkim o to, by sprzedawcy uczciwie rejestrowali każdą sprzedaż na kasach fiskalnych i przestrzegali zasad uczciwej konkurencji. Poprzez każdorazowe żądanie paragonu mobilizujemy sprzedawców do ewidencji każdej sprzedaży co gwarantuje, że podatek zawarty w cenie towaru lub usługi zostanie odprowadzony do budżetu państwa i wzmocni uczciwą konkurencję. Ważne, aby o cenie towaru czy usługi decydowała operatywność sprzedawcy i uczciwa konkurencja, a nie nierzetelność.

Doświadczenia ubiegłych lat pokazały, że akcja ta, łącząca działania o charakterze informacyjnym i kontrolnym, zyskuje coraz większe poparcie społeczne, zarówno wśród uczciwych przedsiębiorców, jak i samych konsumentów. Warto wspomnieć, że od 22 czerwca do 31 sierpnia ubiegłego roku inspektorzy i pracownicy Urzędu Kontroli Skarbowej w Kielcach przeprowadzili w ramach akcji „Weź paragon" 1.288 kontroli. W tym w 604 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości i nałożono mandaty karne na łączną wartość 220.370 zł. Ponad jedna trzecia ujawnionych przez kontrolerów nieprawidłowości dotyczyła sprzedaży z pominięciem ewidencji na kasie fiskalnej mimo jej posiadania.

Podczas tegorocznej edycji kampanii, podobnie jak w latach ubiegłych prowadzone będą kampanie informacyjno - edukacyjne oraz kontrole ewidencji sprzedaży na kasach fiskalnych. Działania będą prowadzone w całym kraju ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości wypoczynkowych, gdzie obserwowany jest wzmożony ruch turystyczny.

Akcję „Weź paragon" promuje rysunek Andrzeja Mleczki, jednego z najpopularniejszych polskich rysowników.

Bezpiecznie na wakacjach

Sezon wakacyjny w pełni, nadmorskie kurorty aż roją się od wczasowiczów, podróże wzdłuż i wszerz Europy. Jednak i ten relaksujący okres może przysporzyć nie lada kłopotów. W tych trudnych chwilach pomocne mogą okazać się, mające zapewnić wsparcie turystom z państw członkowskich Unii Europejskiej, wskazówki przygotowane przez Komisję Europejską.

Zasadniczą sprawą, o której wielu podróżującym zdarza się notorycznie zapominać jest ubezpieczenie zdrowotne. Jeśli takowego nie będziemy mieli, a spotka nas przykry obowiązek np. pobytu w szpitalu, to zostaniemy obciążeni kosztami zgodnymi ze standardami danego kraju. Sprawa wykupionego przed wyjazdem ubezpieczenia sprawę rozwiązuje, nie narażając nas na dodatkowe opłaty. Każdy turysta z Unii Europejskiej podróżujący po jej terenie oraz dodatkowo do Islandii, Liechtensteinu, Norwegii lub Szwajcarii powinien zabrać ze sobą europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ). Kartę można wyrobić bezpłatnie w krajowych instytucjach ubezpieczeniowych, a zapewnia ona dostęp do leczenia w nagłych wypadkach na takich samych zasadach, jak w przypadku obywateli danego państwa. Ponadto opublikowano aplikację na *smartfony*, która zawiera wszystkie niezbędne informacje: numery alarmowe, listę gwarantowanych świadczeń medycznych czy kroki postępowania w przypadku zgubienia karty. Aplikację można pobrać na stronie www.ec.europa.eu w zakładce „*social*".

Należy również pamiętać, że w całej Unii Europejskiej aktywny jest wspólny, jednolity numer ratunkowy – 112. W razie wypadku należy poinformować przez ten właśnie numer odpowiednie służby lokalne o charakterze zdarzenia. Numer 112 czynny jest całą dobę i funkcjonuje niezależnie od krajowych numerów alarmowych. Trzeba znać jeszcze jeden ważny, obowiązujący na terenie całej Unii europejskiej, numer telefonu – 116000, pod którym można zgłaszać zaginięcie dziecka w każdym z 27 krajów członkowskich. Warto przed wyjazdem zapisać go swoim dzieciom, bowiem w przypadku odłączenia się od rodziców czy grupy turystycznej będą mogły zadzwonić i poinformować o swoim miejscu pobytu. Więcej informacji na temat postępowania w razie zaginięcia dziecka na stronie internetowej www.hotline116000.eu

Więcej trudności dostarcza natomiast podróżowanie poza granice Unii Europejskiej, a zwłaszcza do miejsc, gdzie nie ma rodzimej ambasady czy konsulatów. W razie jakichkolwiek problemów możemy zgłosić się do placówki innego kraju członkowskiego. Pełen wykaz przedstawicielstw w krajach, które chcemy odwiedzić znajduje się na stronie www.ec.europa.eu w dziale „*consularprotection*".

Odrębne przepisy określają możliwość podróżowania ze swoimi domowymi zwierzętami. O czym należy pamiętać zabierając ze sobą psa czy kota? Do paszportu zwierzęcia trzeba wpisać potwierdzenie ważnego szczepienia przeciwko wściekliźnie, ale dodatkowo w kilku krajach (Irlandii, Finlandii, Malcie i Wielkiej Brytanii) zwierzę (tylko psy, koty i fretki) będzie poddane leczeniu przeciwpasożytniczemu.

Urlop to czas odpoczynku i relaksu, ale nie wolno zapominać, jakie niebezpieczeństwa czyhają na nas podczas wakacji, tak więc przygotujmy się na wypoczynek, możliwie najlepiej, jeszcze przed wyjazdem.

Kulturalny eksport

Małgorzata Anna Spychaj

„Niech chcesz pisać o miłości, bo ona przeważnie jest w słowach…" – to pierwsze wersy wiersza „Kalambur" rodzimej poetki z Ćmielowa, Małgorzaty Anny Spychaj. Artystka długo nie potrafiła odnaleźć się na świecie i dopiero, po pobycie w Nowym Jorku, uwolniła swoją wyobraźnię, nadając jej liryczny kształt. Autorka sama jest zdania, że wrażliwość na poezję wzmocniła jej codzienna praca w bibliotece, gdzie, otaczając się literaturą, mogła w pełni rozwinąć swój talent. - Piszę o tym, co czuję, o miejscach, które widziałam i które zapisały się w mojej pamięci. Przedstawiam nie tylko uroki tych zakątków, ale i osoby; bo miejsca bez ludzi byłyby puste. Po prostu ubieram uczucia w słowa – mówiła poetka podczas jednego ze spotkań z czytelnikami.

Autorka tomików poezji „Talia", „Czas drogi i miejsca", „Image" i „Cisza mówi" od ponad 20 lat związana jest z Klubem Literackim „Aspekt" działającym w Miejskim Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim. Publikowała również na łamach między innymi Miesięcznika Kulturalno-Artystycznego „Ikar", Ilustrowanego Miesięcznika Kulturalno-Literackiego „Radostowa" oraz w tygodniku „Angora" i w „Gazecie Ostrowieckiej". W zeszłym roku zadebiutowała w prozie wydając zbiór opowiadań zainspirowanych przeżyciami za oceanem pt. „Kopciuszek na Manhattanie". „Poetka przygotowała dla czytelników miłą niespodziankę w formie ciekawego tomu prozą. Jest to tym większym zaskoczeniem, że podjęła trudne wyzwanie opisania swoich doświadczeń z bytność w Nowym Jorku, nie obawiając się konfrontacji z wieloma relacjami znanych pisarzy" – napisał Stanisław Nyczaj recenzując wydawnictwo.

Małgorzata Anna Spychaj była wielokrotnie nagradzana, między innymi w III Ogólnopolskim Integracyjnym Konkursie Literackim „Godność Człowieka", gdzie zdobyła pierwszą nagrodę oraz w IX Konkursie im. Leopolda Staffa Starachowice - Skarżysko-Kamienna, podczas którego odebrała Nagrodę w Kategorii Regionalnej.

Zakochanie polega
na słuchaniu
myśli
podczas gdy
usta
szminkują
słowa i
przedstawiają
retusz
w oczach
twojego koloru
nie ma
mowy
o innej
grze

wiersz bez tytułu z tomiku „Talia"

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Szczaworyż

Położoną przy trasie z Buska do Stopnicy wieś w średniowieczu nazywano Szczewo-rzysz. Obecną nazwę nosi ona od początku XVI stulecia, a po raz pierwszy w źródłach została wymieniona w roku 1190, jako uposażenie buskiego klasztoru norbertanek. Wiadomo, że parafia istniała tu już w roku 1326. *„Miejscowość i okolica pełna jest pamiątek pochodzących z odległych wieków, których historia ginie w pomroce przeszłości, będąc już dla nas zagadką i legendą"* - pisał niegdyś badacz dziejów naszego regionu ks. Jan Wiśniewski.

Na niewielkim wzgórzu pośrodku wsi stoi murowany, manierystyczny kościół pod wezwaniem św. Jakuba Starszego. Powstał około 1630 r. na miejscu wcześniejszej świątyni z XV wieku (jej ślady zachowały się dziś w prezbiterium). Kościół zbudowano na planie krzyża greckiego, z dwoma późnobarokowymi kaplicami. Od południa do nawy przylega kaplica Jezusa Ukrzyżowanego, a od północy - kaplica Matki Boskiej Bolesnej. Prezbiterium to obecnie rodzaj kopułowej kaplicy z dachem zakończonym ciekawą latarnią - wcześniej, przed przebudową, przykrywało je od środka sklepienie krzyżowo-żebrowe. Bryłę świątyni zamyka wysoka, z daleka widoczna, wieża z dobudowaną później kruchtą. W ścianę kruchty, po obu stronach wejścia do nawy głównej, wmurowano marmurowe barokowe epitafia. Jedno z nich to epitafium Jakuba i Barbary z Balic Kosteckich, datowane na 1634 rok.

Wśród siedmiu ołtarzy wewnątrz świątyni zwraca uwagę rokokowy ołtarz główny z, uznanym za cudowny, XVI-wiecznym obrazem Matki Bożej z Dzieciątkiem (zwanej Matką Bożą Szczaworyską - ks. Wiśniewski zanotował, że już pod koniec XVIII stulecia znajdowało się na nim 80 wotów, zawieszonych w podzięce przez wiernych). Na zasuwie obrazu umieszczono wyobrażenie patrona kościoła - św. Jakuba Starszego.

Szczaworyż znany jest z odkrytego w latach 60. ubiegłego wieku wczesnośredniowiecznego grodziska, znajdującego się około 1 kilometra od wsi. Gród ten nie był tak silnie zasiedlony jak podobny do niego, położony w Stradowie. Badania archeologiczne wykazały, że najstarszy etap osadnictwa sięgał przełomu VIII i IX wieku.

Przez wieś przechodzi czerwony szlak turystyczny z Buska-Zdroju do Solca-Zdroju oraz zielony szlak z Wiślicy do Grochowisk. Miejscowość znajduje się ponadto na odnowionej trasie Małopolskiej Drogi św. Jakuba z Sandomierza do Tyńca. Jadąc ze Szczaworyża w kierunku Buska, warto obejrzeć przed Żernikami barokową figurę św. Jana Nepomucena, z wyrytą na cokole datą 1741.

Warto przeczytać

Thomas Cathcart i Daniel Klein.
Przychodzi Platon do doktora

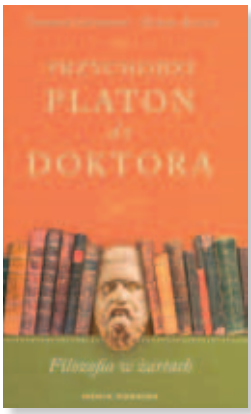

„Kiedy pisarka Gertruda Stein umierała zaszeptano jej do ucha: Jaka jest odpowiedź, Gertrude? A jakie jest pytanie? - odpowiedziała.”

„W końcu chcemy z opóźnieniem przeprosić Immanuela Kanta za to, że nigdy tak naprawdę go nie zrozumieliśmy.” Autorzy

Wyjątkowo dwa cytaty, bowiem odzwierciedlają skomplikowany związek życia z filozofią. Zawsze uważałam (dzieląc się tym uważaniem z moimi znajomymi i kiedyś w szkole z uczniami), że dowcipy najdoskonalej odzwierciedlają naszą rzeczywistość, ilustrują nasze przekonania, poglądy, uprzedzenia i fobie. Nie odważyłabym się twierdzić, że ich źródłem są także najpoważniejsze systemy filozoficzne oraz ich twórcy. Iskrząca się dowcipem rzecz taka została popełniona przez dwóch krotochwilnie nastawionych filozofów. Żartobliwie o filozofii, filozoficznie o żartach. Wszystko podane na tacy w sposób wyśmienity. Do wielokrotnego użytku.

Czy racjonalizm tłumaczy najlepszy ze światów? Jeśli optymista uważa, że szklanka jest do połowy pełna, pesymista, że do połowy pusta, racjonalista mówi, że szklanka jest o połowę za duża. Od nas zależy wybór szklanki. Nieskończoność i wieczność, determinizm i wolna wola, stoicy z empirykami, paradoksy logiczne i semantyczne, epistemologia i etyka. Czy ulegać heideggerowskiemu „byciu - do śmierci”, pasjonować się agnocystycznym zwątpieniem czy ateistycznym zaprzeczeniem? Pozostać przy filozofii matematyki czy przy filozofii zwykłego języka? Książka - podkreślam - do stałego kontaktu mimo, że proponuję ją w wakacyjnej konwencji. Systemy filozoficzne powstają i funkcjonują obok głównego nurtu naszego życia, żart tkwi w jego jądrze. Okazuje się, że może stanowić doskonały pomost i zabawę w rozumieniu, przybliżeniu i polubieniu filozofii. Nowe oblicze filozofii. Niekoniecznie wakacyjne.

Bożentyna Pałka-Koruba

Warto posłuchać

Niekoniecznie po męsku

Męskie Granie

W ubiegły weekend rozpoczęła się III edycja „Męskiego Grania”. Nietypowa, bo w tym roku motyw przewodni wydarzenia stał się już wybitnie symboliczną nazwą własną, a nie wyznacznikiem charakteru imprezy. W tym roku bowiem na stanowisku dyrektora artystycznego zaszła istotna zmiana - Wojciech Waglewski oddał pałeczkę Katarzynie Nosowskiej. Najpierw mieliśmy cudowny zwiastun w postaci singla „Ognia”, a potem długą listę prawdziwych muzycznych postaci, które uświetnią tegoroczne koncerty. No i zaczęło się, 14 lipca w starej, warszawskiej fabryce wódek wystartowała III edycja Męskiego Grania. Czternastu wyjątkowych projektów artystycznych i kilka godzin przeglądu tego, co najlepsze na polskiej scenie muzycznej. Nie sposób napisać o wszystkich, więc poniżej subiektywna „pierwsza trójka”.

Człowiek, którego biografia mogłaby posłużyć za scenariusz filmu, a który całą swoją niezwykłą historię potrafi opowiedzieć muzyką. Marek Dyjak, bo o nim mowa, to artysta kompletny, świadomy, a przy tym niezwykle skromny. Jego siłą jest autentyczność i ogromna artystyczna wiarygodność. Potęga jego głosu, okraszona jazzowym aranżem, tworzy poruszającą całość. Chropowaty wokal, poetyka wyśpiewanych, życiowych doświadczeń to jego niewątpliwe atuty. Dyjak muzyką wędruje po meandrach duszy, porusza, niepokoi, a jednocześnie daje ukojenie.

Znakomity duet fenomenalnych muzycznych kunsztów. Wirtuozeria, wrażliwość, subtelność dźwięku - tak można zdefiniować wspólny występ Leszka Możdżera i Tomasza Stańko. Mistrz fortepianu i obchodzący w tym roku podwójny jubileusz (70. rocznica urodzin i 50. pracy artystycznej) wirtuoz trąbki na festiwalowej scenie stworzyli klimat kameralnego koncertu. W strugach deszczu zahipnotyzowali publiczność, udowadniając swoje artystyczne predyspozycje. Kompilacja solowych popisów i niesamowita spójność muzycznych umiejętności. Obecność tych Panów w składzie Męskiego Grania niewątpliwie podnosi prestiż całego przedsięwzięcia.

Na liście wydarzeń koncertu nie mogło zabraknąć szefowej. Katarzyna Nosowska na finał to najpełniejsze podsumowanie i prawdziwa uczta. Kilka utworów z długoletniej solowej kariery wokalistki zabrzmiało spójnie i tradycyjnie już udowodniło, że jej obecność nigdy nie jest przypadkowa. „Na całych jeziorach Ty”, „Jeśli wiesz co chcę powiedzieć”, „Polska” z towarzyszeniem wspomnianego wcześniej duetu i gościnną obecnością Izy Kowalewskiej z Muzykoterapii oraz wspólny występ z Dyjakiem nie pozostawia wątpliwości, że Nosowska to dziś najjaśniejszy punkt na muzycznej mapie polskich dokonań.

Ta „trójka” to ścisła czołówka, choć jako wyróżnienie warto przywołać występ zespołu Kamp, który bez kompleksów reprezentuje światowy poziom elektroniki. Męskie Granie 2012 to jeszcze 5 koncertów, które mogę Państwu serdecznie polecić.

Agata Wojda

Co, gdzie, kiedy?

39. Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej „Kielce – 2012"
15–28 lipca
Miejsce: m.in. Rynek, Galeria Echo, Wzgórze Zamkowe
Informacje: www.festiwal-kielce.zhp.pl
Od trzydziestu dziewięciu lat Kielce goszczą uczestników Festiwalu, młodych artystów związanych z harcerstwem. Publiczność będzie mogła podziwiać zespoły taneczne, muzyczne, teatralne, folklorystyczne i solistów z Polski i zagranicy. W programie znajdą się między innymi cykl koncertów w Galerii Echo, Biała Noc harcerska na Rynku. Zmagania harcerzy zwieńczy uroczysty Koncert Galowy Laureatów (początek o godzinie 19.30) połączony z wręczeniem Złotych, Srebrnych i Brązowych Jodeł.

III Świętokrzyski Zlot Trabantów i Aut Zabytkowych
20 – 22 lipca
Miejsce: Chęciny
Informacje: 41 315 18 29
Organizatorzy – Drużyna Rycerska Ziemi Chęcińskiej „Chorągiew Ferro Aquilae" oraz Kielecki Oddział Klubu Cartoontrabant Polska – zapraszają na trzydniową przygodę z miłośnikami trabantów. Wśród atrakcji znajdą się między innymi piątkowe karaoke, zwiedzanie XI-wiecznej „Niemczówki", w której odbędzie się prezentacja multimedialna i seminarium poświęcone Michałowi Nahorskiemu. Największą popularnością cieszyć się będzie tradycyjna parada aut i rozmaite konkursy sprawnościowe. Drużyna Rycerska Ziemi Chęcińskiej zaprezentuje natomiast pokaz walk rycerskich w Zamku Królewskim.

VI Świętokrzyski Zlot Motocykli SHL i Pojazdów Zabytkowych
10 – 12 sierpnia
Miejsce: Nowa Słupia
Informacje: www.zlotshl.pl
Kolejny, cieszący się ogromnym powodzeniem wśród miłośników motoryzacji, zlot zabytkowych motocykli. W programie imprezy, poza konkursami sprawnościowymi jazdy motocyklem i samochodem o Laur Nowej Słupi, prezentacją pojazdów, konkursami elegancji i występami artystycznymi, znajdzie się m.in. parada ulicami Nowej Słupi, wieczór wspomnień „SHL i inne" z udziałem byłych zawodników, konstruktorów, ekspertów i publicystów, wycieczka na Święty Krzyż oraz sobotni koncert, w trakcie którego ogłoszone zostaną wyniki. Zlot odbędzie się pod patronatem wojewody świętokrzyskiego. Pomysłodawcą i komandorem zlotów motocykli SHL jest znany nestor kieleckiej motoryzacji Ryszard Mikurda.

Święto Wojska Polskiego
15 sierpnia, środa, godz. 12.30 (msza św.)
Miejsce: Kościół Garnizonowy, Plac Piłsudskiego w Kielcach
Informacje: www.kielce.uw.gov.pl.

Przepisy kulinarne

Ozorki zapiekane pod beszamelem

Składniki:
50 dag ozorów cielęcych lub wieprzowych, porcja włoszczyzny, sól, 3 dag masła, 2 łyżeczki mąki, szklanka mleka, 5 dag żółtego sera, żółtko, łyżka tartej bułki.

Sposób przyrządzenia:
Ozorki obgotować, oczyścić ze skóry i ugotować w osolonej wodzie z dodatkiem włoszczyzny. Wyjąć, przekroić wzdłuż na połowę i ułożyć na ogniotrwałym półmisku wysmarowanym masłem. Przygotować sos beszamelowy: mąkę wymieszać ze stopionym masłem, rozprowadzić szklanką mleka, zagotować, przyprawić do smaku solą i sokiem cytrynowym. Do przestudzanego nieco sosu dodać surowe żółtko i połowę sera startego na drobnej tarce. Sosem obłożyć porcje ozora, posypać resztą sera oraz tartą bułką i wstawić na 15 minut przed podaniem do gorącego piekarnika.

Klasyczne zrazy zwijane

Składniki:
75 dag wołowiny bez kości, 5 dag boczku, ogórek kwaszony, łyżeczka mąki, 4 dag tłuszczu, cebula, sól, pieprz.

Sposób przyrządzenia:
Wołowinę pokrajać w poprzek włókien na foremne zrazy. Każdy kawałek rozbić na cienki plaster. Boczek pokroić w bardzo cienkie plasterki. Ogórek obrać ze skórki. Na każdym zrazie kłaść po plasterku boczku i po kawałku ogórka. Zrazy zwinąć i spiąć wykałaczką, oprószyć mąką i zrumienić na tłuszczu. Przełożyć je do rondla, dodać posiekaną cebulę, podlać wodą, dodać soli oraz pieprzu i dusić do miękkości. Do tak przygotowanych zrazów można razem z cebulą dołożyć kilka drobno pokrojonych pieczarek lub - po podlaniu wodą - 3-4 suszone grzyby. Sos można pozostawić naturalny lub – według uznania - podprawić go śmietaną.

Szynka z groszkiem w galarecie

Składniki:
30 dag szynki, 2 jaja, 3 łyżki groszku zielonego z puszki, 3 szklanki rosołu lub wywaru z warzyw, 2,5 łyżeczki żelatyny.

Sposób przyrządzenia:
Jaja ugotowane na twardo obrać ze skorupek i pokroić w ćwiartki. Żelatynę namoczyć w zimnej wodzie, następnie dodać do klarownego rosołu lub wywaru, zagotować i odstawić do wystudzenia. Groszek odcedzić z zalewy. Szynkę pokroić w paski o długości 4-5 cm i szerokości ok. 1 cm. Do miseczek wlać na dno po łyżce stygnącej galarety i zastudzić. Na galaretę ułożyć po ćwiartce jaja i przykryć pokrajaną szynką. Na szynkę wyłożyć groszek. Zalać tak przygotowane składniki galaretką i odstawić do zastudzenia. Przed podaniem wyłożyć galaretki na półmisek, przybrać listkami pietruszki, zielonej sałaty i plasterkami cytryny.

Galaretka z cielęciny

Składniki:
Gicz cielęca (ok. 1,2 kg), sól, porcja włoszczyzny, pół pęczka natki pietruszki, 2 ząbki czosnku, pieprz.

Sposób przyrządzenia:
Gicz cielęcą po dokładnym umyciu zalać wodą (ok. 2 l) i gotować na bardzo małym ogniu ok. 1 godziny. Następnie dodać włoszczyznę i dogotować do miękkości. Odcedzić mięso i włoszczyznę. Mięso oddzielić od kości i drobno pokroić. Włoszczyznę pokroić w cienkie słupki. Włożyć mięso do salaterki, dodać warzywa. Wywar przyprawić do smaku solą, pieprzem i roztartym czosnkiem. Natkę pietruszki drobno posiekać, dodać do mięsa. Zalać mięso wywarem, wymieszać i odstawić do zastudzenia. Przed podaniem wyłożyć całość na półmisek, przybrać listkami zielonej sałaty i plasterkami cytryny.